Posudek na diplomovou práci Markéty Jungové **Volné seskupení 12/15 Pozdě, ale přece**

Volné seskupení 12/12 patřilo k významným uměleckým sdružením druhé půle 80. let, kterému ovšem doposud nebyla věnována soustavnější pozornost. Přitom, jak ukazuje práce, setkávání a aktivity budoucích členů 12/15 se odehrávaly více než o desetiletí dříve na různých neoficiálních výstavních akcích. Historie seskupení nezačíná tedy datem faktického vzniku, jak ukazuje přesvědčivě autorka. Diplomová práce Markéty Jungové se snaží „trhlinu" v prostoru českého dějepisu moderního umění napravit. Právě proto, že „vyplňuje mezeru", věnuje se ve své práci základní heuristice: sleduje takřka detektivně, krok za krokem, proces vzniku skupiny, propagační materiály a zejména výstavy seskupení. Stručně a všeobecně charakterizuje tvorbu členů skupiny.

Autorka přispěla ke koherentnímu obrazu seskupení řadou dokumentů, k nímž patří i tiskové a propagační materiály, takřka výlučně vytvářené dle návrhu Ivana Kafky. Autorka si uvědomuje, že skupina není vnitřně jednotná. Tvorbu seskupení chápe jako oscilaci mezi českou groteskou, novou figurací, vlnou expresionismu a postmodernou, jak píše autorka. Je zajímavé, že základ seskupení tvořili malíři (s různým přístupem k malbě) a sochaři s pojetím v podstatě klasické sochy, i když v „neklasickém" materiálu (Gebauer). Jediný

Kafka se vymezuje mimo tento rámec. Nálepka „postmoderna“ (dle autorky k ní má blízko Rittstein, Sopko, snad i Načeradský) je ovšem pro činnost skupiny i těchto členů sporná. Právě jistá klasičnost médií (malířství, socha) ukazuje, jak se do nově vzniklých skupin na konci 80. let (12/15, ale i Tvrdohlaví) příliš nedostávala „nová“ média. I Tvrdohlaví byli „klasickou“ „malířskou“ a „sochařskou“ („sklářskou“) skupinou. Přitom výtvarný jazyk Ivana Kafky byl dle mého soudu nejbližší postmoderní situaci, ale byl ve skupině ojedinělý. Vypovídá tato absence radikality výtvarného jazyka prvních skupin na konci 80. let o něčem? O skupině nebo o prostředí, v níž se pohybovaly? Co znamená důraz na kresbu v koncepci sdružení 12/15?

Autorka nezamířila do nejistých vod tázání a obecnějších úvah nad smyslem skupiny. Držela se věcně fakt a nalezených údajů.

Markéta Jungová předložila solidní diplomovou práci, která především pro kvality dokumentační a heuristické může být zdrojem dalšího výzkumu nejen uskupení samotného, ale i českého umění 80. – 90. let. Proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze 12.5. 2009

Prof. Vojtěch Lahoda